

Perheyrittäjyyttä monessa polvessa

Olen usein todennut, että suomalainen leipomo- ja konditoria-ala on poikkeuksellisen monipuolinen ja monimuotoinen, varsinkin kun sitä verrataan muuhun varsin keskittyneeseen elintarviketeollisuuteen. Leipomoalalla on paljon erilaisia ja erikoisia yrityksiä, niin pieniä käsityövaltaisia, kuin keskisuuria ja isoja käsityövaltaisia tai teollistuneita yrityksiä. Leipomoita ja konditorioita on Suomessa tarjolla varmasti jokaiseen tilanteeseen ja tarpeeseen.

Tässä lehdessä kerrotaan kolmesta erilaisesta perinteisestä leipomoalan perheyrittäjästä, niiden toiminnasta ja myös historiasta. Kaksi näistä, Leivon Leipomo Oy ja F. K. Trube Oy, ovat tänä vuonna täyttäneet kunnioitettavat 100 vuotta. Kun näiden kolmen leipomon mielenkiintoisiin tarinoihin perehtyy, niin huomaa hyvin, kuinka erilaiset ja vaihtelevat tapahtumasarjat ovat näidenkin leipomoiden nykyisen toiminnan taustalla. Leivon Leipomo Oy on toiminut sadan vuoden ajan Tampereella saman suvun omistuksessa samassa toimipisteessä neljän eri sukupolven johtamana ja kasvanut vuosien varrella yli sata henkilöä työllistäväksi keskisuureksi leipomoksi. Leivon Leipomo on myös yksi neljästä omistajasta koko valtakunnan alueella toimivassa Perheleipurit Oy:ssä. F. K. Trube Oy on tullut rajantakaisesta Karjalasta Terijoen kautta vuonna 1933 Kuopioon ja siirtynyt vuonna 1974 Fredrik Trubelta toisen perheyrittäjän Hallman-Yhtiöiden omistukseen ja muuttanut toimintansa alueellisesta yleisleipomosta koko valtakunnan alueella toimivaksi kahvileipään keskittyneeksi leipomoksi. Kolmas, Mikon Leipä Oy, on perustettu vuonna 1982, mutta sen taustalla on ollut vuonna 1904 perustetun tamperelaisen Eklundin Leipomon ostaminen ja toiminnan jatkaminen Eklundin Leipomon tiloissa. Lue näistä leipomoista lisää s. 14-20 ja 30-31.)

Suomen Leipuriliiton jäsenyrityksiin kuuluu toistakymmentä yli 100-vuotias-

ta leipomoa sekä useita 90, 80, 70, 60 ja 50 vuotta täyttäneitä leipomoita. Voi vain kuvitella, kuinka erilaisia ja vaihtelevia tapahtumasarjoja on vuosien saatossa ollut kaikkien näiden yritysten historiassa, kun tiedetään, että monenlaista tapahtuu jo muutamankin vuoden toimineissa yrityksissä. Sukupolvelta toiselle siirtyvien yritysten historiaan kuuluu varmasti myös lukuisia erimielisyyksiä eri sukupolvien välillä tai samaa sukupolvea olevien sisarusten/sukulaisten välillä yrityksen toiminnasta ja sen tulevaisuudesta. On kiistelty esimerkiksi siitä, miten yrityksen toimintaa tulisi kehittää tai siitä löytyykö suvusta ”omasta takaa” yrityksen johtoon riittävän kyvykästä henkilöä jatkamaan yrityksen toimintaa tai siitä, pitäisikö yritys vihdoinkin myydä ja päästä nauttimaan sen tuotoista? Vanhempien, sisarusten ja sukulaisten intressit kun eivät aina kohtaa. Ja kun tuohon vielä lisätään edellä mainittujen puoliset ja heidän tahtotilansa, niin voi arvata, että asioiden eteenpäin vieminen ei vuosien saatossa aina ole ollut yrityksissä ihan helppoa ja yksinkertaista. Näistä haasteellisista ja joskus myös ikävistä tapahtumista ei yleensä haluta kertoa esimerkiksi yritysten historiankirjoissa, vaan niistä mieluummin vaietaan. Se on tietenkin ymmärrettävää, mutta toisaalta harmillista, koska tulevat sukupolvet voisivat ehkä oppia niistä jotain. Nämäkin asiat huomioiden on todella hienoa, että niin monet leipomoalan perheyrittäjät ovat pystyneet erilaisista haasteista huolimatta jatkamaan toimintaansa vuosikymmenestä toiseen, siirtymään sukupolvelta toiselle ja pystyneet vielä mukautumaan muuttuvan kilpailutilanteen vaatimiin muutoksiin.

Tässä lehdessä kerrotaan myös monista muista asioista, kuten Leipätiedotuksen vierailusta tasavallan presidentin Sauli Niinistön luona. Vierailun yhtenä teemana oli viedä presidentille ja hänen puolisolleen Suomen Leipuriliiton paikallisyhdistyksen Satakunnan Leipomoyhdistyksen jäsenlei-

Vanhempien, sisarusten ja sukulaisten intressit kun eivät aina kohtaa.

pomoiden valmistamia leipomo- ja konditoriatuotteita, kun rouva Jenni Haukion tiedettiin olevan kotoisin Satakunnan alueelta. Lue Leipätiedotuksen lämminhenkisestä vierailusta Mäntyniemessä (s. 10).

Kerromme lehdessä myös leivästä ja ravitsemuksesta (s. 24.) sekä pohjoismaisista ravitsemussuosituksista (s. 32). Niissä kerrotaan, että täysjyväviljan ja -leivän syömistä tulee lisätä, jotta saamme riittävästi kuitupitoista ruokaa terveytemme edistämiseksi.

Mika Värynen

Mika Värynen

